

**Wiktor Andrzej Daszewski, Zofia
Sztetyło, Ewa
Papuci-Władyka, Stanisław
Medeksza**

**Nea Paphos. Rzymska budowla
pałacowa**

Informator Archeologiczny : badania 20, 242-243

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wszystkich odkrytych dotychczas przez ekspedycję UAM w rejonie bazyliki murów budowli rzymskich i wczesnobizantyjskich.

Badania będą kontynuowane przez ekspedycję UAM w 1986 r.

C Y P R

NEA PAPHOS:

Rzymska budowla pałacowa.

Uniwersytet Warszawski

Polska Stacja Archeologii

Śródziemnomorskiej

W pracach misji wzięli udział: doc.dr hab. Wiktor Andrzej Daszawski - kierownik wykopaliisk, prof. dr hab. Zofia Sztetyła - epigrafik, dr Ewa Papuci-Władyka - archeolog, dr Stanisław Medeksa - architekt, praktykanci - studenci Uniwersytetu Warszawskiego i Gdańskiego oraz Politechniki Warszawskiej. Dwudziesty pierwszy sezon badań: 8.09. - 18.10.1986.

Badania prowadzone w Kato Paphos koncentrowały się w rejonie Maloutana leżącym w południowej części półwyspu pafijskiego. Odotczyły one rzymskiej budowli pałacowej z okresu od II do VI w. n.e., domu rzymskiego z IV w.n.e. oraz wcześniejszej zabudowy tego terenu znajdującej się poniżej wymienionych budowli.

W rejonie budowli pałacowej (tzw. Villa Tezeusza) sondaż skoncentrowano były w skrzydłach zachodnim i południowym. W skrzydle zachodnim stwierdzono wielowarstwową wcześniejszą zabudowę zalegającą pod budynkiem pałacowym, pochodzącą z okresu hellenistycznego oraz wczesnorzymskiego. Między innymi odsłonięto cysterny wodne, pływanie dziedzińca oraz związane z nim resztki murów domów. W skrzydle południowym przeprowadzono sondaż w salach 47 i 42A. Okazało się, że pomieszczenia te, w późniejszym okresie użytkowania pałacu zmieniono na mieszkalne, w pierwszej fazie zapewne należały do pałacowego zespołu łazienkowego. Zachowały się m.in. ślady praefurium oraz hypocaustum.

Wykopaliiska prowadzone na południe od zewnętrznego muru pałacu, w bezpośrednim sąsiedztwie głównych sal pałacowych, odsłoniły duże założenie mieszkalne z okresu hellenistycznego. Odkopano 5 pomieszczeń, w tym dwa z częściowo zachowaną dekoracją malowaną ścian, nawiązującą do tzw. pierwszego stylu pompejańskiego.

Prace prowadzone /tzw. Dom Aiona z IV w./ skoncentrowano były na północ od odsłoniętych wcześniej pomieszczeń z mozaikami. Odkryty został szereg murów, które wydają się być podbudową pod drewnianą posadzką, pod którą znajdowały się cysterny wodne. Dom Aiona, jak można sądzić na podstawie znalezisk, został częściowo przebudowany w połowie IV w.n.e. W czasie prac odkryty został depozyt ceramiczny o dużej wartości poznawczej, z okresu od końca IV w.p.n.e. do pierwszej połowy I w.n.e., zawierający m.in. interesujące importy italskie /sifora typu Dressel IC/, importy attyckie /West Slope Ware/ oraz dużo terra sigillata A, jak też ceramika lokalna, tzw. sigillata cypryjska.

Równoległe do prac wykopaliskowych prowadzone były w kooperacji z ekipą Departamentu

Starożytności Cypru prace konserwatorskie w obrębie Domu Alona, zmierzające do trwałego zabezpieczenia pomieszczeń z mozaikami.

E G I P T

ALEKSANDRIA
Kom el Dikka

Polsko-Egipska Misja Konserwatorsko-
Archeologiczna w Aleksandrii

Pracami konserwatorskimi oraz badaniami architektonicznymi kierował dr inż. arch. Wojciech Koźłataj. Uczestniczyli: dr inż. Jan Borkowski, dr Anna Stępkowska, mgr inż. arch. Jacek Koziński, Wojciech Grygorjew - konserwator kamienia, Grzegorz Dąbrowa - konserwator, oraz mgr Grzegorz Majcherek - archeolog.

Pracami archeologicznymi Misji Stacji w okresie od 1.III do 10.V.87 kierował doc.dr hab. Zsolt Kiss. Uczestniczyli: dr hab. Barbara Lichocka, mgr Katarzyna Zagórska, mgr Henryk Rysiewski, mgr inż. arch. Krzysztof Kamiński.

Opracowania naukowe przeprowadzali: prof. dr hab. Zofia Sztetyło, dr Jolanta Młynarczyk oraz dr Barbara Tkaczow.

Całoroczna Misja prowadzona i finansowana przez Polską Stację Archeologii Śródziemnomorskiej UW oraz Egipską Organizację Starożytności.

- I. W okresie od 1 września 1986 do 1 lipca 1987 prace konserwatorskie prowadzone były zarówno w Teatrze, jak w Termach i Cysternach. Przebiegały one zgodnie z planem zaakceptowanym na posiedzeniu High Committee EAD w dniu 26.XI.1985 r. Prace ziemne i aranżacyjne otoczenie odkrytych obiektów, ledwie zaczęte, nie zostały zaawansowane zgodnie z planem z powodu niewycofania się jednostki wojskowej z zachodniej części terenu co uniemożliwiło w/w prace. Z tego powodu nie przystąpiono tak jak planowano, do uporządkowania portyku teatralnego oraz całego terenu na zachód od niego wraz z ukształtowaniem skarp oraz urządzeń odwadniających.
1. W Termach obok konsolidacji dużej partii sklepień podziemnego zaplecza słuźebnego od strony północno-zachodniej przygotowano 3 kolumny portyku północnego do anastylozy. Prace wymagały rekonstrukcji i uzupełnienia fundamentów oraz bez tegoż portyku, zniszczonych we wczesnym średniowieczu.
2. W Teatrze przystąpiono do anastylozy południowej ściany westybulu z oryginalnego materiału ściany zwalonej po trzęsieniu ziemi w V w., oraz do rekonstrukcji południowego skraj ściany frontowej teatru. Prace te podjęto ze względu na nową aranżację terenu i zejść na poziom ulic późnorzymskich.